

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

19. An Capitulum Sede vacante possit dispensare super omnibus irregularitatibus,, suspensionibus, &c. quibus potest Episcopus vigore Concilij Tridentini sess. 24. c. 6. Et explanatur, quomodo non ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

ordinis, sed iurisdictionis: ergo. Verum, quia tota difficultas in probando antecedenti consistit, probatur. Primo: nam si pertinet ad actum Ordinis; fieret ab Episcopo induto Pontificaliter; sicut fit ipsa executio Degradationis. Secundo: nam hæc sententia non est aliud, quam punire delictum: ergo pertinet ad iurisdictionem. Tertio, si hæc sententia ferretur ab Episcopo consecrato, qui renunciauit Episcopatu; non teneret: ergo non est actus ordinis. Probo consequentiam: nam si huiusmodi Episcopus conferat ea, quæ sunt ordinis, facta tenent. Quarto Episcopi, qui debent assistere huiusmodi sententiæ, iudicant simul cum Episcopo proprio, & per consequens sunt verè Iudices: sed loco horum Episcoporum possunt modo assistere Abbates, vel alia persona in dignitate constituta; ut vult Concilium Tridentinum, sess. 13. cap. 4. ergo non est actus ordinis, sed iurisdictionis. Et idè Felicianus à Vega, in cap. 4. §. de adulteris, n. 28. de iudiciis, docet penam Degradationis actualis siue verbalis pro dictis criminibus maioribus, siue minoribus, imponi posse à proprio Episcopo, siue ab eius Vicario generali; cum hac tamen declaratione, quod hoc intelligatur respectu prolationis sententiæ, in qua fit condemnatio: non verò quatenus attinet ad factum eiusdem degradationis actualis, quia illud tanquam concernens exercitium ordinis Episcopalis, solum per ipsum Episcopum, & non per Vicarium expediti potest. Ita Vega. Sed Vicarius Capituli, Sede Vacante succedit Episcopo in his, quæ pertinent ad iurisdictionem, non autem ad ordinem Episcopalem: Ergo. Et hoc etiam confirmavit auctoritate Doctorum, & rationibus Ioseph Aldrete de Religiosa disciplina tuenda, lib. 1. c. 3. num. 17. & 18. vbi etiam notat, Episcopum electum, & confirmatum, nondum tamen consecratum posse cognoscere de criminibus depositione dignis, & deponere Sacerdotem, & verbaliter degradare, & remittere ad Episcopum consecratum, qui illum actualiter degradet. Ex quibus verbis, ego olim consului Vicarium Capituli, Sede Vacante, potuisse ferre sententiam degradationis contra aliquem, & actualem degradationem remittere Episcopo viciniore, vel alteri.

2. Nota hic obiter, quòd Prælati Regularis non potest iure communi deponere, nec degradare suos subditos, nisi competat ei consuetudine, vel privilegio Ita Nauarrus l. 3. Consilior. consil. 58. de Regularibus n. 3. Et quòd privilegium attinet, nullum tale inveni in Compendio Minorum, cæterum in Compendio Societatis Iesu, verb. Prælat. §. 3. est quoddam privilegium, quod credo extendi ad hunc casum, quantum ad depositionem verbalem tantum. Et ita observat Avila loco citato, & Pelizzarius in man. Regular. tom. 2. tract. 7. cap. 3. sect. 4. n. 15.

RESOL. XIX.

An Capitulum Sede Vacante possit dispensare super omnibus irregularitatibus, suspensionibus, &c. quibus potest Episcopus vigore Concilii Tridentini sess. 24. cap. 6?

Et explanatur, quomodo non succedat Capitulum Sede Vacante in his, quæ competunt Episcopo iure speciali gratioso, videlicet privilegio vel commissione Pontificia; & quomodo succedat in his, quæ spectant iure communi speciali. Ex part. 8. tract. 4. Ref. 7.

Que nunc hanc sequetur, & supra in tr. 3. Ref. 26. §. vi. in principio.

§. 1. In part. 7. tract. 2. resolut. 3. pro negativa & affirmativa sententia plures Doctores adduxi, & ego probabiliter affirmativè adhaesi, quam etiam tenent Baldellus tom. 2. lib. 1. disp. 48. n. 22. Merolla

top. 3. disp. 7. c. 7. dub. 1. n. 26. Solorzano de Indiarum iure, tom. 2. lib. 3. c. 13. & Felicianus à Vega in cap. 4. de iudic. §. de adulteris, num. 53.

2. Sed ne deseras, videre Riccium in praxi tom. 3. resol. 265. Et ratio est, quia Capitulum, Sede vacante, non solum succedit in iurisdictione ordinaria iure communi ad Episcopum spectante, ex d. cap. cino olim, & cap. ad abolendam, vbi gloss. Episcopum perinente, ex Abbat. in d. §. de adult. n. 17. & Dec. n. 150. & cum à Concilio Trident. in dicto cap. 6. etiam iure speciali, & hoc Episcopo ratione iurisdictionis concedatur merito Capitulum in dicta iurisdictione succedit, & in hoc casu dispensat.

3. Nec obstat, quòd Capitulum non succedit in his, quæ competunt Episcopo iure speciali, ex Innocent. in cap. cum in civitatibus, n. 7. de elect. Abb. in cap. verum, n. 9. in princip. de foro compet. Azeved. ad Curiam Pisan. lib. 1. cap. 8. ex n. 10. nam hoc est verum in his, quæ competunt iure speciali gratioso, videlicet privilegio, vel commissione Pontificia, non verò in his, quæ spectant iure communi speciali, ut in hac specie Concilii, ita docet Abb. in dicto cap. verum, n. 9. Felinus in c. eam re. num. 17. de rescriptis.

4. Et idè hanc sententiam, præter Doctores citatos, tenet Rodriguez in summ. tom. 1. cap. 71. num. 5. & 25. vbi sic ait: Aunque algunos digan, que el Cabildo Sede vacante, no puede usar de la facultad concedida à los Obispos en el Concilio Tridentino sess. 24. de reformatione, cap. 6. atento que esta facultad no compete à los Obispos segun derecho ordinario, sino extraordinario, y el Cabildo Sede vacante, solamente succede en la jurisdiccion ordinaria del Obispo, como lo afirma Suarez. Empero esta opinion nuncia me quadro, porque la facultad que en el dicho decreto se concede à los Obispos ya es ordinaria pues el derecho ordinario la concede, lo qual previene de la que dice el mismo Suarez, cuyas palabras son las siguientes. Præterea Concilium non limitat hanc potestatem, ut intelligatur concessa Episcopis tanquam delegatis Sedis Apostolicæ, quod aliis locis facere solet, sed simpliciter eam facultatem Episcopis concedit, ut ex vi illius decreti videatur hæc facultas iam annexa muneris Episcopali, quasi iure ordinario. Præterea, mas, porque el poder de dar grado de Doctor concedido à algun Obispo por razon de algun privilegio, compete al dicho Obispo conforme derecho ordinario, y passa en el Cabildo Sede vacante, si el Obispo la tiene por razon de privilegio perpetuo, el qual da jurisdiccion ordinaria, lo qual con mayor razon se ha de decir, quando el dicho privilegio està concedido por derecho comun, como consta de lo que trae Panormitano, comunmente recebido. Præterea, mas, porque el dicho decreto Concilial se hizo en favor de las almas, per lo qual segun derecho mas se deve estender, que limitar, y si el Capitulo Sede vacante no pudiese usar de su autoridad, bien se echa de ver el daño que se sigue à las almas, porque muchas vezes acaece estar la Iglesia vacante, y dos años, en el qual tiempo las vejas della carecerian deste remedio saludable contra la mente del mismo Concilio Tridentino, el qual encomendando la residencia à los Obispos, dice las siguientes palabras: Hi meminerint discessuri ita suis omnibus providendum, ut quantum fieri poterit, ex ipsorum absentia nullum damnum accipiant. Sic ille, cui adde Doctores, quos citat, & sequitur Merolla tom. 3. disp. 4. c. 6. n. 132.

RESOL. XX.

An Capitulum Sede Vacante competat privilegium Concilii Tridentini sess. 24. c. 6. de Reformat. quoad dispensationem